

نمونه سؤال درس چهاردهم (فرهنگ و تمدن در عصر صفوی)

تاریخ ۲ پایه یازدهم رشته ادبیات و علوم انسانی گروه تاریخ استان گیلان

ردیف	سؤالات	بارم
	سؤالات صحیح و غلط	
۱	<p>گزینه‌های صحیح و غلط را مشخص کنید :</p> <p>۱- رسمیت یافتن مذهب شیعه تأثیرات عمیقی بر همه ابعاد جامعه در دوران صفوی گذاشت. ☐ غ ☒ ص</p> <p>۲- شکوفایی و غنای فرهنگی و تمدنی عصر صفوی بیش از عصر تیموری بود. ☐ غ ☒ ص</p> <p>۳- در زمان تأسیس حکومت صفوی، تعداد عالمان و مراکز علمی شیعی در ایران زیاد بود ☒ غ ☐ ص</p> <p>۴- برخی از شاهان صفوی شاعر و حامیان جدی شعرا بودند. ☐ غ ☒ ص</p> <p>۵- شاه اسماعیل، کمال الدین بهزاد را به ریاست کتابخانه دربار تبریز منصوب کرد. ☐ غ ☒ ص</p> <p>۶- صفویان هنر اصیل فرش بافی ایران را به صنعت ملی تبدیل نمودند. ☐ غ ☒ ص</p> <p>۷- دوره صفوی را عصر طلایی پارچه بافی در ایران شمرده‌اند. ☐ غ ☒ ص</p> <p>۸- آیا در دوران صفوی سنت وقف در جامعه رو به کاهش نهاد؟ ☒ خیر ☐ بله</p> <p>۹- آیا در عصر صفوی مقارن با تحولات علمی در اروپا، علوم تجربی و ریاضی در ایران رو به افول نهاد؟ ☐ خیر ☒ بله</p> <p>۱۰- آیا عصر صفوی یکی از دوره‌های درخشان معماری ایران است؟ ☐ خیر ☒ بله</p> <p>۱۱- آیا آقارضا عباسی مکتب قزوین را پایه گذرای کرد؟ ☒ خیر ☐ بله</p>	
۲	<p>عبارات مشخص شده را اصلاح نماید :</p> <p>۱- زنان ثروتمند صفوی بخش زیادی از ثروت خود را وقف اداره مدارس <u>تبریز</u> می‌کردند. غلط : مدارس اصفهان</p> <p>۲- در عصر صفوی مدرسه <u>شیخ لطف الله</u> ، مشهور به مدرسه مادر شاه بود. غلط : مدرسه چهار باغ</p> <p>۳- معلم ثالث لقب <u>صدرالمتألهین</u> است. غلط : میرداماد</p> <p>۴- کمال الدین بهزاد با ترکیب مکتب هرات و عناصر جدید، <u>مکتب اصفهان</u> را پایه گذاری نمودند. غلط : مکتب تبریز</p> <p>۵- در دوره صفوی فرش اردبیل به سفارش <u>شاه عباس</u> برای پیشکش مقبره شیخ صفی‌الدین اردبیلی بافته شد. غلط: شاه تهماسب اول</p> <p>۶- دوره صفوی را عصر طلایی <u>فلزکاری</u> در ایران شمرده‌اند. غلط : پارچه بافی</p>	

الف- تاریخ نگاری در ۳ حوزه در عصر صفوی ادامه یافت اما نسبت به دوره مغول و تیموری رو به افول بود. ●

ب- شعر و ادبیات فارسی در عصر صفوی به طور قطعی رو به افول نهاد. ○

ج- علوم تجربی و ریاضی در عصر صفوی رو به افول نهاد. ○

اوضاع علوم و معارف

عصر صفوی

جور کردنی

گزینه‌های مربوط به ستون الف را به ستون ب متصل نمایید.

ب	الف
۱- ملاصدرا	ا- در دوره صفوی فرش اردبیل به سفارش او بافته شد.
۲- شاه عباس	ب- معلم ثالث لقب او است.
۳- کمال الدین بهزاد	ت- با ترکیب مکتب هرات و عناصر جدید، مکتب تبریز را پایه گذاری نمودند.
۴- میرداماد	ث- شاخص‌ترین چهره فلسفی عصر صفوی و دوران بعد تا زمان ما است.
۵- میرعلی هروی	ج- در نگارگری نوآوری و زندگی روزمره عموم مردم را به تصویر کشید.
۶- صدرالمآلهین	ح- بنیانگذار مکتب فلسفی اصفهان کیست.
۷- شیخ بهایی	خ- از برجسته‌ترین علمای ایران عصر صفوی در علوم دینی و عقلی و طبیعی بود.
۸- آقا رضا عباسی	د- از خوشنویسان عصر صفوی می‌باشد
۹- میرعماد	

جواب :

ا : شاه عباس   ب: میرداماد   ت : کمال الدین بهزاد   ث : ملاصدرا   ج : آقا رضا عباسی : میرداماد
 خ : شیخ بهایی   د : میر علی هروی

سؤالات چند گزینه‌ای

	<p>۵ بهترین و کاملترین گزینه را انتخاب کنید :</p> <p>سوال : از ویژگی های مسجد جامع عباسی .....</p> <p>الف- زیباترین و مهم ترین مسجدی است که در عهد شاه عباس ساخته شده است. ☐</p> <p>ب- به عنوان نماد معماری عصر صفوی در میدان نقش جهان طراحی و ساخته شد. ☐</p> <p>ج- دارای کاشی کاربهای هنرمندانه ای است که شگفتی هر بیننده ای را برمی انگیزد. ☒</p>	
	<p>۶ گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید :</p> <p>۱. توسط چه کسی و در زمانماداری کدام پادشاه صفوی کتاب حبیب السیر به رشته ی تحریر درآمد؟</p> <p>الف- غیاث الدین خواندمیر - شاه اسماعیل اول ☒ ب- اسکندر بیک منشی - شاه عباس اول ☐</p> <p>ج- غیاث الدین خواندمیر - شاه عباس اول ☐ د- حسن بیگ روملو - شاه تهماسب اول ☐</p> <p>۲. حسن بیگ روملو کدام کتاب را در حوزه ی تاریخ نگاری تألیف نمود؟</p> <p>الف- عالم آرای عباسی ☐ ب- احسن التواریخ ☒ ج- خلد برین ☐ د- حبیب السیر ☐</p> <p>۳. در دوره شاه عباس اول کدام اثر و توسط چه کسی در حوزه تاریخ نگاری نوشته شد؟</p> <p>الف- حبیب السیر - میر خواند ☐ ب- ظفرنامه - شرف الدین یزدی ☐</p> <p>ج- عالم آرای عباسی - اسکندر بیک منشی ☒ د- احسن التواریخ - واله اصفهانی ☐</p> <p>۴. بنیانگذار مکتب فلسفی اصفهان کیست؟</p> <p>الف- ملاصدرا ☐ ب- میرداماد ☒ ج- علامه مجلسی ☐ د- شیخ بهایی ☐</p> <p>۵. شاخص ترین چهره فلسفی عصر صفوی و دوران بعد تا زمان ما ..... است.</p> <p>الف- میرداماد ☐ ب- شیخ بهایی ☐ ج- کمال الدین بهزاد ☐ د- ملاصدرا ☒</p> <p>۶. در عصر کدام پادشاه هنر نگارگری صفویان به اوج شکوفایی خود رسید؟</p> <p>الف- شاه اسماعیل ☐ ب- شاه عباس اول ☒ ج- شاه تهماسب ☐ د- سلطان حسین ☐</p> <p>۷. کدام هنرمند در نگارگری نوآوری و زندگی روزمره عموم مردم و فعالیتشان را به تصویر کشید؟</p> <p>الف- علی هروی ☐ ب- میرعماد ☐ ج- کمال الدین بهزاد ☐ د- آقا رضا عباسی ☒</p> <p>۸. در دوره صفوی بافندگان کرمان در تولید کدام یک از پارچه ها مهارت داشتند.</p> <p>الف- ابریشم ☐ ب- شال ترمه ☒ ج- مخمل ☐ د- زری بافت ☐</p>	

	<p>۹. یکی از ویژگی های فلزکاری عصر صفوی، ..... روی فلزات است.</p> <p>الف- طلاکاری ■ ب- کنده کاری □ ج- نقره کاری □ د- منبت کاری □</p>	
	<p>سؤالات کوتاه پاسخ</p>	
	<p style="text-align: right;">۷ به سؤالات مطرح شده، پاسخ کوتاه دهید :</p> <p>۱- چه عواملی تأثیر بسزایی در شکوفایی و غنای فرهنگی و تمدنی ایران عصر صفویان داشت (ذکر یک مورد). (.....)</p> <p>ج : وحدت سیاسی، یکپارچگی جغرافیایی و انسجام اجتماعی در ایران (مذهب شیعه.../حمایت شاهان وحکام/سنت وقف/ذوق ایرانی</p> <p>۲- یکی از شاعران شاخص عصر صفوی را نام ببرید. (.....)</p> <p>ج : وحشی بافقی ، محتشم کاشانی ، صائب تبریزی</p> <p>۳- کدام کتاب در مدارس عصر صفوی با وجود افول علوم تجربی تدریس می‌شد؟ (.....)</p> <p>ج : قانون ابن سینا</p> <p>۴- یکی از حوزه های تاریخ نگاری در دوره صفوی را نام ببرید. (.....)</p> <p>ج : تاریخ عمومی ، تاریخ محلی ، تک نگاری</p> <p>۵- یکی از مشهورترین آثار تاریخ نگاری عصر صفوی را نام ببرید. (.....)</p> <p>ج : حبیب السیر غیاث الدین خواندمیر /احسن التواریخ حسن بیگ روملو/عالم آرای عباسی اسکندر بیک منشی</p> <p>۶- یکی از مدارس مشهور در عصر صفوی را نام ببرید. (.....)</p> <p>ج : چهار باغ - شیخ لطف الله</p> <p>۷- به دستیاران مدرسان در مدارس عصر صفوی چه می‌گفتند؟ (..... ، .....)</p> <p>ج : مُعید (خلیفه یا مبصر)</p> <p>۸- نام دائرة المعارف بزرگ حدیثی عصر صفوی را بنویسید. (.....)</p> <p>ج : بحار الأنوار</p> <p>۹- یک مورد از کاربردهای میدان نقش جهان را بنویسید. (.....)</p> <p>ج : برگزاری جشن ها - مسابقات چوگان بازی - تیراندازی - سان دیدن پادشاهان ...</p> <p>۱۰- یکی از ویژگی های میدان نقش جهان را بنویسید. (.....)</p> <p>ج : ارتباط آن با مراکز پر رفت و آمد شهر یعنی مسجد و بازار</p> <p>۱۱- کدام بنا نماد قدرت سیاسی عصر صفوی به پایتختی اصفهان بود؟ (.....)</p> <p>ج : کاخ عالی قاپو</p> <p>۱۲- مساجدی که در دو ضلع میدان نقش جهان ساخته شده بودند را نام ببرید. (..... ، .....)</p>	

	<p>ج : مسجد جامع عباسی - مسجد شیخ لطف الله</p> <p>۱۳- پایه گذار هنری مکتب تبریز. (.....)</p> <p>ج : کمال الدین بهزاد</p> <p>۱۴- پایه گذار مکتب هنری اصفهان. (.....)</p> <p>ج : آقا رضا عباسی</p> <p>۱۵- دو تن از خوشنویسان عصر صفوی را نام ببرید.</p> <p>ج : میرعماد حسنی قزوینی - میرعلی هروی</p> <p>۱۶- دو مورد از کانون‌های پارچه‌های زری بافت در عصر صفوی را بنویسید.</p> <p>ج : اصفهان - یزد - کاشان</p>	
	<p style="text-align: right;">جاهای خالی را پر کنید :</p> <p>۱- مقارن با تحولات علمی در اروپا، علوم تجربی در عصر صفوی رو به افول نهاد و تنها برخی از متون کهن پزشکی مانند کتاب ..... ، نوشته ..... در مدارس تدریس می‌شد.</p> <p>ج : قانون - ابن سینا</p> <p>۲- در حوزه ی تاریخ نگاری کتاب تاریخ ..... تألیف اسکندر بیک منشی، مربوط به دوره ی ..... است.</p> <p>ج : عالم آرای عباسی - شاه عباس اول</p> <p>۳- زنان ثروتمند صفوی بخش زیادی از ثروت خود را وقف اداره ..... می‌کردند.</p> <p>ج : مدارس اصفهان</p> <p>۴- در عصر صفوی مدرسه چهار باغ ، مشهور به مدرسه ..... بود.</p> <p>ج : مادر شاه</p> <p>۵- در عصر صفوی به معلمان مدارس، ..... و به دستیارانشان، ..... می‌گفتند.</p> <p>ج : مدرس - مُعید (یا خلیفه یا مبصر)</p> <p>۶- در حوزه فلسفه و عرفان، ..... مشهور به معلم ثالث، از بنیانگذاران مکتب فلسفی ..... بود.</p> <p>ج : میرداماد - اصفهان</p> <p>۷- یکی از برجسته ترین علمای ایران در عصر صفوی در علوم دینی و عقلی و طبیعی ..... بود.</p> <p>ج : شیخ بهایی</p> <p>۸- ملاصدرا در علم فلسفه ؛ مؤسس مکتب فلسفی ..... است.</p> <p>ج : حکمت متعالیه</p>	۸

۹- ملاصدرا از شاگردان ..... و ..... بود و مکتب فلسفی حکمت متعالیه را تأسیس کرد.

ج : شیخ بهایی و میرداماد

۱۰- معماری عصر صفوی با استفاده از تجارب معماری فاخر عصر ..... و در سایه حمایت پادشاهان بویژه شاه ..... شکوفا شد.

ج : تیموری -عباس اول

۱۱- نماد معماری عصر صفوی ..... محسوب می‌شود.

ج : میدان نقش جهان

۱۲- یکی از زیباترین مساجدی که در عهد شاه عباس به عنوان بخشی از میدان نقش جهان طراحی شد، مسجد ..... بود.

ج : مسجد جامع عباسی

۱۳- مسجد جامع عباسی، یکی از زیبا ترین ومهم ترین مساجدی که در عهد شاه ..... ساخته شد.

ج : عباس اول

۱۴- از ویژگی های شاخص دو مسجد جامع عباسی و شیخ لطف الله در عصر صفوی، ..... است.

ج : کاشی کاریهای هنرمندانه است

۱۵- شاه اسماعیل با فتح هرات، .....، یکی از نوابغ هنر نقاشی تیموری را به تبریز برد.

ج : کمال الدین بهزاد

۱۶- از شاهکارهای عصر صفوی در زمینه نگارگری و خوشنویسی، کتابت و تصویرگری ..... بود که در زمان شاه تهماسب به پایان رسید و به ..... معروف شد.

ج : شاهنامه - شاهنامه تهماسبی

۱۷- در دوره صفوی فرش اردبیل به سفارش شاه تهماسب برای پیشکش به مقبره ..... ، توسط هنرمندان ..... بافته شد.

ج : شیخ صفی الدین اردبیلی - کاشانی

۱۰. در دوره صفوی بافندگان کرمان در تولید ..... مهارت داشتند.

ج : شال ترمه

۱۸- یکی از ویژگی های فلزکاری عصر صفوی، ..... روی فلزات است.

ج : طلاکاری

۱۹ جدول زیر را کامل کنید.

نام	رشته علمی و هنری	مکتب
.....	نگارگری (میناتور)	هرات - تبریز
رضا عباسی	.....	.....

جواب: الف - کمال الدین بهزاد ب - نگارگری - مکتب اصفهان

نام نویسنده	نام اثر	حکومت / پادشاهی
.....	حبیب السیر	اسماعیل اول
حسن بیگ روملو	.....	.....
.....	عالم آرای عباسی	عباس اول

۱ جواب: غیاث الدین خواندمیر / ۲. احس التواریخ - تهماسب اول / ۳. اسکندر بیک منشی

سوالات تشریحی

۹	<p>عوامل تاثیر گذار بر شکوفایی فرهنگ و تمدن ایران عصر صفوی را بیان کنید .</p> <p>ج: الف / ایجاد وحدت سیاسی و انسجام ملی اجتماعی در ایران / استقرار و رسمیت بخشیدن مذهب شیعه و تأثیر آن بر علم و فرهنگ / حمایت مادی و معنوی شاهان و حکام صفوی از هنر و هنرمندان / بکارگیری سنت وقف در توسعه علم و فرهنگ / استعداد و ذوق علمی هنری ایرانیان</p>
۱۰	<p>چگونه آموزش علوم دینی به ویژه معارف شیعی در ایران عصر صفوی گسترش یافت؟</p> <p>ج: در زمان تأسیس حکومت صفوی، تعداد عالمان و مراکز علمی شیعی در ایران کم بود و شاهان صفوی به منظور ترویج معارف شیعه و رفع نیازهای مذهبی و حقوقی جامعه عده ای از علمای شیعه جبل عامل لبنان، عراق و بحرین را به ایران دعوت کردند. با ورود این گروه از علما آموزش علوم دینی به ویژه معارف شیعی در ایران گسترش یافت.</p>
۱۱	<p>چرا شاهان صفوی عده ای از علمای شیعه جبل عامل لبنان، عراق و بحرین را به ایران دعوت کردند؟</p> <p>ج: در زمان تأسیس حکومت صفوی، تعداد عالمان و مراکز علمی شیعی در ایران کم بود و شاهان صفوی به منظور ترویج معارف شیعه و رفع نیازهای مذهبی و حقوقی جامعه عده ای از علمای شیعه جبل عامل لبنان، عراق و بحرین را به ایران دعوت کردند. با ورود این گروه از علما آموزش علوم دینی به ویژه معارف شیعی در ایران گسترش یافت.</p>
۱۲	<p>اختلاف نظر پژوهشگران در زمینه ی ادبیات و شعر و شاعری عصر صفوی را بیان کنید.</p> <p>ج: برخی از محققان ایرانی و اروپایی عصر صفوی را دوران افول شعر و ادب فارسی دانسته اند اما تحقیقات جدید قطعیت این نظر را مورد تردید قرار داده است. برخی از شاهان صفوی شاعر و حامیان جدی شعرا بودند. از شاعران شاخص عصر صفوی می توان به: وحشی بافقی، محتشم کاشانی، صائب تبریزی و... اشاره کرد</p>

۱۳	<p>وضعیت مراکز آموزشی در عصر صفوی چگونه بود؟ توضیح دهید.</p> <p>ج : مدرسه در عصر صفوی مرکزی برای آموزش معارف دینی و علوم دیگر بود. مدارس توسط مقام‌های حکومتی، شخصیت‌های مذهبی و برخی از ثروتمندان خیر ساخته و حمایت می‌شد. برخی از مدارس دارای موقوفاتی بودند که درآمد آن صرف مخارج این گونه مدارس می‌شد. برخی از وقف نامه های عصر صفوی نشان می‌دهند که زنان ثروتمند صفوی بخش زیادی از ثروت خود را وقف اداره مدارس اصفهان می‌کردند. به معلمان مدارس، مدرس و به دستارانشان، خلیفه (مبصر) یا معید می‌گفتند. از مدارس معروف مدرسه چهارباغ و شیخ لطف الله می‌باشد.</p>
۱۴	<p>موقعیت مدارس و طریقه تأسیس آن ها را در عصر صفوی بیان کنید.</p> <p>ج : مدرسه در عصر صفوی مرکزی برای آموزش معارف دینی و علوم دیگر بود. مدارس توسط مقام‌های حکومتی، شخصیت‌های مذهبی و برخی از ثروتمندان خیر ساخته و حمایت می‌شد. برخی از مدارس دارای موقوفاتی بودند که درآمد آن صرف مخارج این گونه مدارس می‌شد. برخی از وقف نامه های عصر صفوی نشان می‌دهند که زنان ثروتمند صفوی بخش زیادی از ثروت خود را وقف اداره مدارس اصفهان می‌کردند. به معلمان مدارس، مدرس و به دستارانشان، خلیفه (مبصر) یا معید می‌گفتند. از مدارس معروف مدرسه چهارباغ و شیخ لطف الله می‌باشد.</p>
۱۵	<p>استفاده از سنت وقف در عصر صفوی در ساخت و اداره مدرسه را شرح دهید</p> <p>ج : مدارس توسط مقام‌های حکومتی، شخصیت‌های مذهبی و برخی از ثروتمندان خیر ساخته و حمایت می‌شد. برخی از مدارس دارای موقوفاتی بودند که درآمد آن صرف مخارج این گونه مدارس می‌شد. برخی از وقف نامه های عصر صفوی نشان می‌دهند که زنان ثروتمند صفوی بخش زیادی از ثروت خود را وقف اداره مدارس اصفهان می‌کردند.</p>
۱۶	<p>نوآوری مهم صدرالمتألهین در مسیر فلسفی ایران را ذکر کنید</p> <p>ج : میراث گراندتر چهار جریان فکری بزرگ اسلامی یعنی فلسفه مشاء، اشراق ، کلام ، و عرفان را به هم در آمیخت و نظام فلسفی نوینی به نام حکمت متعالیه بوجود آورد.</p>
۱۷	<p>ویژگی های مسجد جامع عباسی را بیان کنید.</p> <p>ج: یکی از زیباترین و مهم ترین مساجدی است که در عهد شاه عباس، به عنوان بخشی از مجموعه میدان نقش جهان طراحی و ساخته شد. هماهنگی در رنگ ها و نقش های کاشی ها و طراحی و معماری بی نظیر، این مسجد را به یکی از مجموعه های عالی معماری صفوی بدل کرده است که از ویژگی های شاخص آن کاشی کاریهای هنرمندانه ای است که شگفتی هر بیننده ای را برمی انگیزد.</p>
۱۸	<p>ویژگی های مسجد شیخ لطف الله را بنویسید.</p> <p>ج : به لحاظ وسعت، کوچکتر از مسجد جامع عباسی است، اما از نظر فن معماری و زیباشناسی از آثار بی نظیر معماری ایران به شمار می‌رود که ویژگی های شاخص آن مانند مسجد جامع عباسی، کاشی کاریهای هنرمندانه ای است که شگفتی هر بیننده ای را برمی انگیزد.</p>

۱۹	<p>نقاط اشتراک و تمایز ، مساجد جامع عباسی و شیخ لطف الله را برشمارید.</p>
<p>ج : هر دو مسجد در عهد شاه عباس، به عنوان بخشی از مجموعه میدان نقش جهان طراحی و ساخته شده اند. از ویژگی های مشترک دو مسجد ، کاشی کاریهای هنرمندانه ای است که شگفتی هر بیننده ای را برمی انگیزد و جزء آثار بی نظیر معماری ایران در عصر صفوی هستند اما مسجد شیخ لطف الله در ضلع دیگر میدان نقش جهان، به لحاظ وسعت و ابعاد ، کوچکتر از مسجد جامع عباسی است و کارکردها نیز متفاوت است.</p>	
۲۰	<p>شاهکارهای نگارگری و خوشنویسی در عصر صفوی چیست ؟ توضیح دهید.</p>
<p>ج : کتابت و تصویرگری شاهنامه بود که در زمان شاه تهماسب به پایان رسید و به شاهنامه تهماسبی معروف شد. در شاهنامه تهماسبی ۲۵۰ نقاشی مینیاتور وجود دارد که توسط هنرمندان برجسته ای چون سلطان محمد تبریزی و جلال الدین میرک و دیگران به تصویر در آمده اند. این اثر همچنین یکی از آثار گرانبگر در زمینه خوشنویسی نیز محسوب می شود که توسط خطاطان هنرمندی به رشته تحریر در آمد.</p>	
۲۱	<p>نوآوری مهم رضا عباسی هنرمند برجسته عصر صفوی در حوزه نگارگری بنویسید.</p>
<p>ج : مهم ترین نوآوری او در نگارگری این بود که زندگی روزمره عموم مردم و فعالیت اصناف و پیشه وران را به تصویر کشید.</p>	
۲۲	<p>چگونگی وضع بافندگی در دوران صفوی را شرح دهید.</p>
<p>ج: صفویان هنر اصیل فرش بافی ایران را از حالت روستایی و عشایری خارج کردند و به صورت یک صنعت ملی در آوردند. در این دوره کارگاه- های بزرگ فرش بافی تحت نظارت دولت در سراسر کشور و به ویژه در پایتخت ایجاد شد. از آن دوره قالی های زیبا و نفیسی باقی مانده است. فرش اردبیل که به سفارش شاه تهماسب اول برای پیشکش به مقبره شیخ صفی الدین اردبیلی توسط هنرمندان کاشانی بافته شده است، یکی از شاهکارهای هنری جهان به شمار می رود. برخی از محققان دوره صفوی را عصر طلایی پارچه بافی در ایران شمرده اند. در این دوره پارچه های متنوع و گوناگونی مثل ابریشم، مخمل، زری بافت، ترمه و ... در کارگاههای کاشان و اصفهان و ... بافته می شد. اصفهان، یزد و کاشان از مهمترین کانون های پارچه های زری بافت بودند بافندگان کرمان در تولید شال ترمه مهارت داشتند.</p>	
۲۳	<p>جایگاه فرش بافی در عصر صفوی را شرح دهید؟</p>
<p>ج: صفویان هنر اصیل فرش بافی ایران را از حالت روستایی و عشایری خارج کردند و به صورت یک صنعت ملی در آوردند. در این دوره کارگاه- های بزرگ فرش بافی تحت نظارت دولت در سراسر کشور و به ویژه در پایتخت ایجاد شد. از آن دوره قالی های زیبا و نفیسی باقی مانده است. فرش اردبیل که به سفارش شاه تهماسب اول برای پیشکش به مقبره شیخ صفی الدین اردبیلی توسط هنرمندان کاشانی بافته شده است، یکی از شاهکارهای هنری جهان به شمار می رود.</p>	
۲۴	<p>به نظر برخی از پژوهشگران در کدام حوزه ی هنر بافندگی ایران دوره صفوی در اوج و شکوفایی بود؟ توضیح دهید.</p>
<p>ج : پارچه بافی - در این دوره پارچه های متنوع و گوناگونی مثل ابریشم، مخمل، زری بافت، ترمه و ... در کارگاههای کاشان و اصفهان و ... بافته</p>	

	می شد. اصفهان، یزد و کاشان از مهمترین کانون های پارچه های زری بافت بودند بافندگان کرمان در تولید شال ترمه مهارت داشتند.	
۲۵	<p>چگونگی وضعیت، فلزکاری در عصر صفوی را شرح دهید.</p> <p>ج: یکی از هنرهای ممتاز و برجسته عصر صفویان هنر فلزکاری بود. در این دوره استفاده از فولاد توسعه بیشتری یافت و ظرافت، خلاقیت و زیبایی در خلق آثار هنری مورد توجه بیشتر هنرمندان این رشته قرار گرفت. روی بسیاری از آثار فلزی این دوره، اشعار زیبا و سخنان نغزی خوشنویسی شده است. یکی از ویژگی های فلزکاری عصر صفوی، طلاکاری روی فلزات است. این آثار به جز جنبه هنری، موجب رونق تجارت و کسب و کار نیز بودند. بخشی از این آثار امروزه به عنوان گنجینه فرهنگی و تمدنی ایرانیان در موزه های معروف جهان جای گرفته و آن ها به داشتن این آثار فاخر هنری که جنبه جهانی یافته اند، می بالند.</p>	
۲۶	<p>ویژگی های فلزکاری عصر صفوی را بیان کنید.</p> <p>ج: روی بسیاری از آثار فلزی این دوره، اشعار زیبا و سخنان نغزی خوشنویسی شده است. یکی از ویژگی های فلزکاری عصر صفوی، طلاکاری روی فلزات است.</p>	

متن را بخوانید و به سوال زیر پاسخ دهید.

الف - از نظر شکوه و جلال و طرز ساختمان ، مدارس ایرانی سخت برمدارس عالیه ما برتری دارند، اما مشکلات مدارس و طرز تعلیم و تعلم این مدارس را با اوضاع و احوال حاکم بر مدارس ما نمی توان قیاس کرد. (کمپفر - سفرنامه ، ص ۱۳۹)

ب- حقوق مدرس کاملا مکفی است و سالانه پرداخت می شود. در مدرسی که از طرف شاه وقف شده است حقوق مدرس سالانه به یک صد تومان بالغ می شود . در سایر مدارس این حقوق کمتر وغالبا در حدود پنجاه تومان است. ولی باید دانست که این حقوق درست در روز مقرر وبدون کم وکاست تأدیه می شود. کاش در آلمان نیز استادان ، این فروزندگان چراغ دانش چنین موهبتی ارزانی می شد (همان ص ۱۴۱)

سوال :

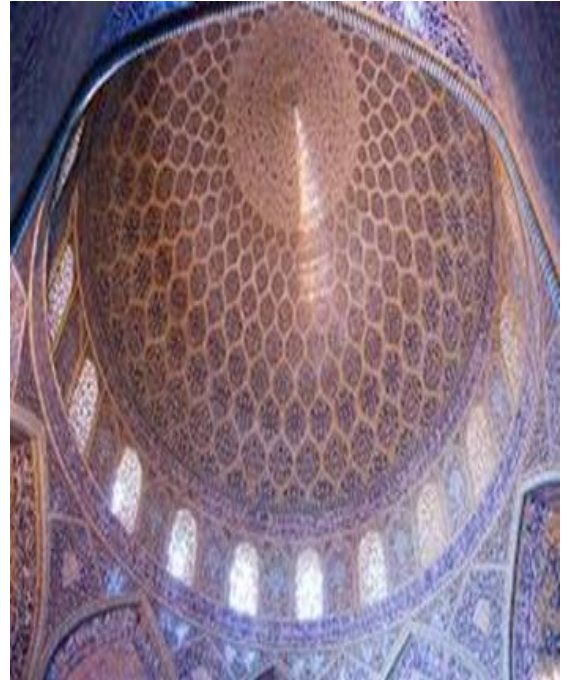
- با توجه به متن بالا ارزیابی خود را از مدارس عصر صفوی بیان کنید.

ج - مدارس عصر صفوی از حیث ساختمان بسیار باشکوه تر از مدارس اروپایی بویژه آلمان هم عصر خود بودند مدرسان مدارس ایرانی حقوق بیش تری در موعد مقرر و بر حسب نوع ودرجه مدارس دریافت می کردند اما روش تعلیم وتربیت مدارس ایرانی عصر صفوی در قیاس با مدارس اروپایی با مشکلاتی مواجه بود

ج : مسجد شیخ لطف الله :

در ضلعی از میدان نقش جهان ، مسجد شیخ لطف الله ساخته شده است که به لحاظ وسعت، کوچکتر از مسجد جامع عباسی است، اما از نظر فن معماری و زیباشناسی از آثار بی نظیر معماری ایران به شمار می‌رود که از ویژگی های شاخص آن مانند مسجد جامع عباسی ، کاشی کاریهای هنرمندانه ای است که شگفتی هر بیننده ای را برمی‌انگیزد.

ج : فرش اردبیل :

این فرش به سفارش شاه تهماسب اول برای پیشکش به مقبره شیخ صفی‌الدین اردبیلی توسط هنرمندان کاشانی بافته شده است، یکی از شاهکارهای هنری جهان به شمار می‌رود.

گروه درسی تاریخ استان گیلان

با آرزوی موفقیت برای شما

